

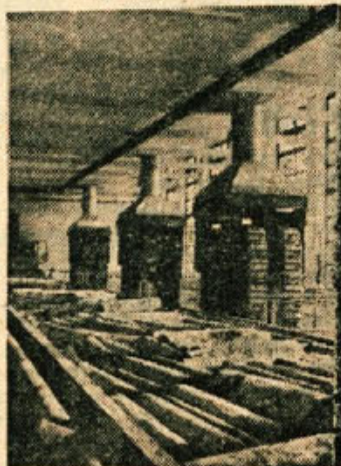
„PIONIRJEV“ velikan ob Savi

Deset let gospodarske vzpona od 1945 do 1953 — deset let gospodarske revolucije. S ponosom se oziramo na prehojeno pot in na jubilejno obletnico osvoboditve. Odnosni, najtežji koraki na poti industrializacije naše domovine in borbe proti zaostalosti so za nami. Temeljni stebri za nadaljnji socialistični razvoj stojijo čvrsto v domačih tleh in žulji delovnih ljudi, ki prinašajo bogate sadove naporov in uspehov prvega desetletja v svobodi.

Ena izmed pomembnih zmag v tem vzponu je tudi naša osamosvojlje v proizvodnji časopisnega papirja, ki smo ga morali doslej — razen majhnih količin iz papirnice v Večvah — uvažati. V prihodnjih mesecih bo stekla naša najmodernejša tovarna časopisnega papirja na Vidmu pri Krškem, ki bo dajala 20.000, kasneje pa 30.000 ton papirja letno. Zgradil jo je novomeški Pionir.

modernejši papirni stroj. Z 90 vagoni so pripeljali iz Nemčije strojne naprave, ki tehtajo čez 900.000 kg. Papirni stroji so med največjimi industrijskimi napravami in človek se ob dolgi vrsti valjev, sit in ostalih naprav 110 metrov dolgega stroja kar nekam zgubi. Pred strojem so posebne priprave za zbiranje in mešanje papirne snovi. Sem bo pritekala iz tovarne celuloze razredčena celuloza (približno 15 odst.), iz brusilnice lesovna (85 odst.), ostalo pa so polnila: galun, kaolin in anilinske barve. Vse to bo teklo skozi snovno centralo, čez najrazličnejše regulatorje, razredčevalce, čistilnike, vozilovilice itd., dokler ne bo čista papirna snov zrela za visokotlačni natak. Od tu bo redka tekočina prišla na skupnino sit, kjer se začne iz 93-odstotne vodene mase odstranjevanje vode. Po sesanju in stiskanju ustvarijo tu moker list papirja, ki dobi nato v sušilni skupini na 40 vročih valjih pravo obliko, ki jo gladilni stroj še zlika — in 95-odstotno suh časopisni papir je gotov.

ljajo zdaj hlapni pokrov — vsi paro bodo nad sušilnimi valji spet zbrali in znova uporabljeni — je eden izmed najmodernejših v Evropi. Res je izredno drag, toda že v nekaj letih obratovanja bo povrnil vse, kar smo za novo tovarno izdali.

Pogled v novo brusilnico — vodni tok prinaša hlodovino do novih veržnih brusilcev

Dolenjski liste potrebuje na leto približno 12 ton časopisnega papirja, če računamo njegov povprečni dotedanji obseg. V 3 urah bo ta količina izdelana in navita v zvitek. V slabem tednu pa bo videmski papirni stroj izdelal toliko papirja, kolikor ga Slovenski poročevalci porabi celo leto.

»Zavlijte ml tole, prosim!« zahtevate v trgovini.

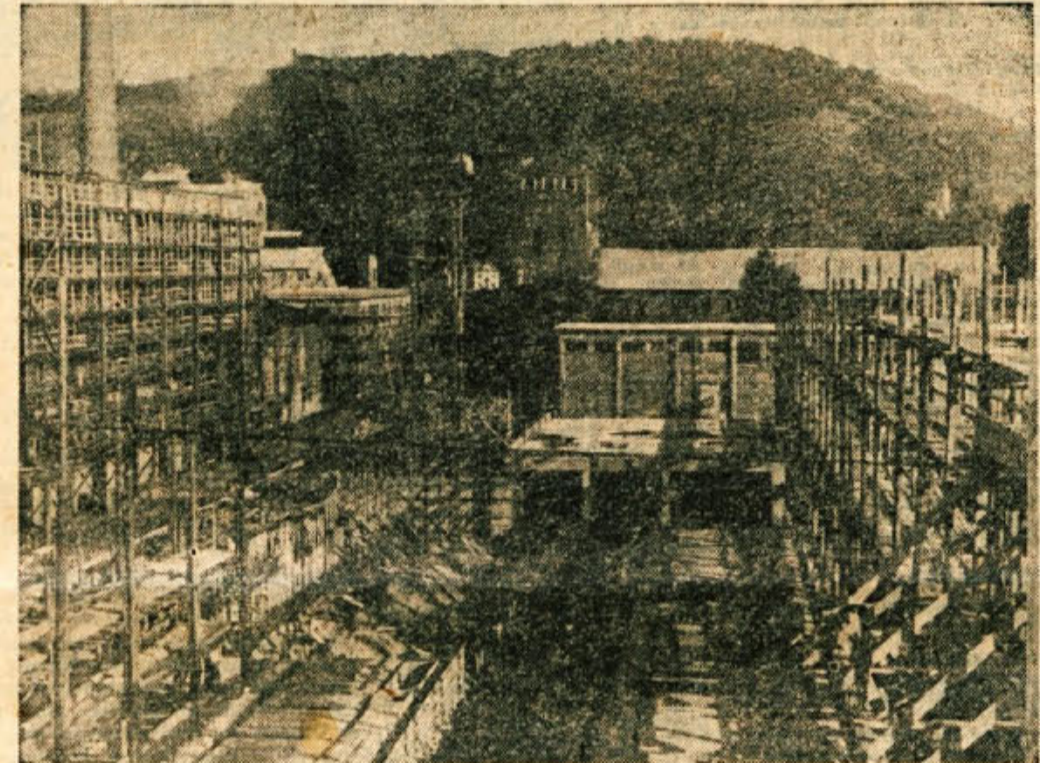
»Nimamo ovojnega papirja!« Pa vsaj v časopisnega vztrajate naprej, ker ne bi radi razsuli blaga po cesti.

»Tega pa sploh nimamo!« Jeza, pregovarjanje, namigovanje na trgovsko nesposobnost (smiti papirja si ne znajo preskrbeti!) in tako naprej. Pa ni tako! Papirja primanjkuje povsod na svetu. Posebno časopisnega ali rotacijskega, kakor pravilno. Države, ki ga proizvajajo, ga prodajajo za žafran — po cenah, kakor se jim zljubi. Tudi mi uvažamo časopisni papir iz Finske, Švedske, Avstrije in drugih držav. 10, 12, 13.000 ton na leto ga kupimo v tujini in plačamo zanj približno

tovarna stoji in po 12 ur na dan hite v njej monterji in strokovnjaki s postavljanjem najsodobnejših strojev, kakršnih ni nikjer drugje v Srednji in Južni Evropi. Se nekaj tednov ali morda mesecev, pa bo tovarna začela kovati prvo domače orožje sedme velesile. Z zadnjega valja 110 metrov dolgega papirnega stroja se bo vsako minuto odvil 350 m dolg in 415 cm širok trak časopisnega papirja. V 24 urah bodo izdelali 10 vagonov papirja.

Od hloda do papirja

Od časopisnega papirja zahtevamo pravzaprav ogromno. Ne sme se trgati — v modernem rotacijskem stroju natiskajo do 40.000 in več izvodov časnika v

Na tem ogromnem prostoru je zrastle 145 m dolga dvorana za glavni papirni stroj (v ozadju: deli stare tovarne celuloze)

pol milijarde deviznih dinarjev. Tisoč kilogramov časopisnega papirja, postavljenega v finski ali švedsko luko, stane 140 dolarjev. Novoletna številka Slovenskega poročevalca je porabila 100.000 kg papirja. Preračunajte v dolarje in v dinarje! Kdor je odvisen od tujca, je revež. Stevilke nam to potrjujejo.

Tovarna orožja sedme velesile

Sedma velesila je tisk. Če ne prej, smo to spoznali v zadnji vojni, ko sta tisk in časopisni papir izbojevala prekatere svetovno važno bitko. Socialistična država brez tega orožja ne more shajati, ne more biti odvisna od drugih, da bi ji ga po svoji volji prodajali ali odtegovali.

Vse doslej smo les in celulozo — iz teh dveh osnovnih surovin pridobivalo papir — izvažali, kupovali pa drag in vešah še slab časopisni papir. Zdaj bo položaj drugačen. Še letos se bomo uvrstili med tiste države, ki časopisni papir proizvajajo, in še nekaj časa, pa ga bomo tudi že prodajali na svetovnem trgu. In na trgu svetovnega človeškega mravljišča nikakor ni vseeno, ali ponujajo kupcu kosa seno ali koruze, ali pa te kupci oblegajo, ker vidijo na tvojih stojnicah papir, stroje, kovine in rude...

Tovarna celuloze na Vidmu je pred vojno izdelala 1030 ton celuloze. Leta 1946 je dvignila proizvodnjo na 4131 ton, leta 1951 na 9933 ton, letos pa bo znašala njena proizvodnja 14.000 ton celuloze vseh vrst, do najfinejših, kakršnih doslej sploh še nismo pridobivali. Ob njej pa že dobri dve leti raste nov velikan naše kapitalne graditve — tovarna časopisnega papirja. Že letos bo dala prve tisoče ton papirja, prihodnje leto pa bo pokrila vse naše potrebe po časopisnem papirju in še ga bo ostalo za izvoz.

1. junija 1953 so začeli z zemeljskimi deli, 10. marca 1954 pa so Pionirjevce zabetonirali prve zidove nove tovarne. V dveh letih so zrastle močene stavbe in objekti, kakršnih doslej na Dolenjskem in v Posavju še nikjer nismo videli. Glavno nalogo je »Pionir« izpolnil

Tri ure v letu za »Dolenjski list« ...

Orjaški papirni stroj je izdelale tovarne Voith iz Zahodne Nemčije. Vsauro uro bodo z njegovega zadnjega valja navili skoraj 4 tona prvovrstnega časopisnega papirja in ga tako, zrezanega po želji kupcev, odpeljali v skladišče gotovega materiala in od tam v vagone. Papirni stroj, nad katerim postav-

eni ur! — dobro mora vpljati tiskarsko barvo, pa spet ne preveč, prenesti mora velik pritisk, biti ga mora velika, čimveč — in še poceni naj bi bil. Kako vsemu temu ustreži? Potreben je najsodobnejši tehnološki postopek, ki zahteva izredno hitrost obratovanja in daje ogromno proizvodnjo. Stopimo skozi prostore nove tovarne in si v bežnih trenutkih ogledimo njeno proizvodnjo!

Na velikanskem skladišču lesa — 80.000 kubikov ga bo na zalogi — so hlodi lglavcev, ki jih bodo od tu po vodnih kanalih spravljali v lesočistilnico. Doslej so les čistili s stroji in je šlo marsikaj v izgubo. Po novem smokremu načinu pa bodo vsak dan prihramili skoraj pol milijona dinarjev samo zato, ker bodo sprali lubje z lesa, ki se bo več ur kopal v vreli vodi, z močnimi mraznimi curki.

Stanovanjsko naselje tovarne papirja nad Vidmom

Veliko priznanje »Pionirjem«

Novomeški »Pionir« je z dograditvijo tovarne rotacijskega papirja uspešno opravil svoj doslej najtežji izpit. Tuji strokovnjaki, ki postavljajo take stroje marsikje po svetu, so znova pohvalili natančnost dela, saj je n. pr. samo glavna dvorana za papirni stroj palača prav posebne vrste s kletjo, podkletjo, stranskimi prostori, prezidi, kofli, oblogami in še mn. Več sto odprtin je bilo treba pripraviti v betonu, da je pri postavljanju ogromnega stroja vse sedelo.

Sortirnica in čistilnica lesa, razna skladišča, glavna dvorana, kotlovnica, dve kalorične centrale, 28 hiš s 106 najmodernejšimi stanovanji v sončni koloniji nad Vidmom itd. — vse to so vidni sadovi pozhitovalnih in sposobnih graditeljev »Pionirja«. V dveh letih so za novo tovarno in njene objekte porabili nad 5980 ton cimenta, 50.000 kubikov gromaža in peska, skoraj 2 milijona zidakov, 1300 ton betonskega železa, 3 vagone železnikov, nad 5100 kubikov lesa, nad 10 vagonov nafte in bencina itd. Ena milijardo in pol približno znašajo gradbeno dela od skoraj 5 milijard, kolikor stane nova tovarna s stanovanjskim naseljem in stranskimi objekti.

Veliko delo je bilo opravljeno. »PIONIR« je z njim spet potrdil delovno sposobnost, voljo in ustvarjalnost naših ljudi, ki vedo, da si v svobodni domovini gradijo jutrišnji lepši dan. Tg.

RAST IN USPEHI Industrije čevljev V NOvem MESTU

Pred vojno nismo imeli v Novem mestu razvite industrije. Trinajst čevljarjskih delavnic je bolj živovarilo kot živeljo, če izvažamo štirinajsto, Grličevo čevljarjsko delavnico, ki je zaposlovala 20 delavcev, in je bila res konkurent ostalim čevljarjskim delavnicam.

Vojna je v obrti nasplošno, v čevljarstvu pa še prav posebno, napravila velikansko vrzel. povojni čas pa ni manjši preokret.

Kljub temu, da je takoj po vojni še povsod občutno primanjkovalo usnja in drugega čevljarjskega materiala, potrebe

pa so bile velike, se je združilo osem čevljarjev, mladih, delovalnih ljudi in ustanovilo čevljarjsko delavnico na združninski podlagi. To je bila tedaj ena izmed prvih takih delavnic. Brez denarja so začeli delati v bivši Grličevi čevljarjski delavnici in sklenili pustiti skupen zaslužek enega tedna podjetju za nakup prepotrebnega usnja. S to potezo so bila tako rekoč ustvarjena prva obratna sredstva in premagane prve težave. To je bilo v začetku leta 1946, ob koncu leta je že delalo v delavnici 20 delavcev, podjetje pa je imelo nad 700.000 dinarjev lastnih obratnih sredstev.

Ker je bila ta delavnica nekaka veja nabavne prodajne zadruge, je 1. januarja 1947 leta Uprava lestnih podjetij od te zadruge prevzela vsa obratna in osnovna sredstva, čevljarjska delavnica pa je pričela že samostojno posloovati pod imenom Mestno podjetje »Čevljarstvo«.

Za aprila 1947 je bilo podjetje vključeno v republiški plan pod operativnim vodstvom usnjarske direktcije LRS.

Za realizacijo plana je bilo nujno treba zvišati delovno silo, s tem pa so dotedanji prostori postali pretežni. Podjetje je zato preselilo svojo delavnico v prazne prostore bivše Pohovne tekstilne tovarne na Cesti komandanta Staneta.

OB DELAVSKEM PRAZNIKU 1. MAJU ČESTITAJO VSEM DELOVNIM LJUDEM

Ljudski odbor mestne občine,
Mestni komite ZKS, Mestni odbor
SZDL,
Mestni odbor ZB in Mestni komite
LMS
Novo mesto

ZIVEL 1. MAJ IN 10. OBLETNICA OSVOBODITVE!

Pospesene priprave za ustanavljanje novih občin - komun Besedo imajo sedaj zbori volivcev

Predvideva se, da bo Zvezna ljudska skupščina že sredi maja sprejela zakon o pooblastitvi republiških skupščin, da uskladi novo teritorialno-razdelitev v republikah. Razumljivo je, da bodo osnovna določila za novo teritorialno-razdelitev v vsej državi enaka. Lahko pričakujemo, da bodo nove teritorialne enote, to je nove večje občine in zveze občin (okraj) prišle posloovati že v drugi polovici letošnjega leta.

V Novem mestu je bila 22. aprila skupna konferenca članov političnih iniciativnih odborov za formiranje komun-občin in tajnikov ter predsednikov občinskih ljudskih odborov novega in črnomajskega okraja ter občin Kostanjevica in Pobočja iz krškega okraja. Konferenco je vodil predsednik okrajnega iniciativnega odbora Franc Pirkovič.

Iniciativni odbori političnih organizacij so v glavnem opravili svoje delo. Njihova naloga je bila tolmachenje razlogov za ustanavljanje ter nalog novih združenih komun-občin ter pomoč ljudskemu odboru v teh pripravah. Ponekod so iniciativni odbori ob pomoči svoje politične aktivne dobro opravili svoje delo, zato bo šlo v takih krajih ustanavljanje brez večjih težav. Na tem sestanku pa se je tudi pokazalo, da še danes povsod ne razumejo osnovnih razlogov za novo teritorialno razdelitev. Tako so se zdaj še v Gradcu in Bell krajini spomnili, da bi najraje imeli svojo občino. Menda jih moti predvsem to, da bo na primer imela Polonjska dolina ob Kolpi svojo občino, čeprav ima manj prebivalcev kot njihova. Niso pri tem upoštevali, da imata Predgrad in Vinica čisto druge razloge za lastno občino, kakršnih občina Gradac nima, saj ima razmeroma najboljše prometne zveze z vsemi sosednjimi večjimi kraji.

Tudi v Pobočju pri Kostanjevici, po tolmachenju zastopnika občine Franca Kerina, še ne vedo, kako in za kam bi se odločili. Čeprav imajo le 19.000 dni narodnega dohodka na prebivalca in je to razmeroma majhna občina, bi po izjavah tov. Kerina najraje imeli svojo občino. Pridružil bi se samo »bogatih« krajem, češ kaj bi svojo revščino vezali na drugo revščino, raje ostanemo pri svoji. Kako kraškovidna je taka politika smo že večkrat zapisali.

V času do 10. maja bodo po vseh volilnih enotah zbori volivcev, ki bodo sklepali o ustanovljenju novih komun-občin.

Vse težave podjetja in vse problematiko rešujejo sami. Vsi uspehi so sad pozhitovalnosti vsakega posameznika in celotnega kolektiva ter delavskega sveta, ki zna vedno najti prave rešitve in izhod iz morebitne zagate.

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE ČRNOMELJ

Želi vsem podjetjem, ustanovam, organizacijam in vsem delovnim ljudem obilo uspeha pri graditvi socializma in jim čestita za 1. MAJ IN 10. obletnico osvoboditve!

Vse težave podjetja in vse problematiko rešujejo sami. Vsi uspehi so sad pozhitovalnosti vsakega posameznika in celotnega kolektiva ter delavskega sveta, ki zna vedno najti prave rešitve in izhod iz morebitne zagate.

Ko sem se razgledoval po ogromnih, svetlih delavnicah, kjer mrgoli delavcev kot mravelj v mravljišču, kjer prijetno brne čevljarjski stroji, kjer pridne šteparice naglo šivajo gornje dele ob svojih električnih šivalnih strojih, kjer težko padajo ostri noži in izsekavajo posamezne kose delov čevlja in kjer v skritem zatijuju pridne vlagalke vlagajo izgotovljene in lepo svetleče se čevlje v skatle, sem spoznal, da taka pridnost ne more roditi drugega kot uspeh za uspehom. To mi je potrdil tudi povsod pričujoči direktor Kovarik z besedami: »Veliko smo delali, pa nam ni žal, saj gledamo in uživamo sadove svojega truda. Pa tudi za naprej ne bomo držali križem rok. Delali bomo za razširitev našega podjetja, da bomo, ker imamo vse možnosti za to, v najkrajšem času dvignili kapaciteto delovne sile na 200 ljudi, s čimer bo v celoti izkoriščena tudi kapaciteta našega strojnega parka.«

Ne dvomimo, kajti vnama, ki se zrcali v obeh slihernege delavca, to potrjuje. Prepričan sem, da bo ta kolektiv vse to in še mnogo več dosegel, kajti če je znal v najtežjih povojnih letih premagati nemahne težave in se priklopiti do tako zavidijske višine, mu bo tudi v prihodnjih letih uspešno še marsikaj, tako da bo ob desetletnici svojega obstoja resnično slavil veliko delovno zmago.

Podjetje je bilo pozneje vključeno v plan proizvodnje Obutve Kranj, kot nosilca repub. plana za manjša podjetja. Kranjska Obutve je tako razdelila svoj plan na podružnice Trlič, Maribor, Murska Sobota in Novo mesto. S prevzemom plana je takratno mestno podjetje »Čevljarstvo« prevzelo tudi funkcijo podružnice Kranjske Obutve za Dolenjsko ter vključilo v svojo proizvodnjo vsa čevljarjska podjetja in celo posamezne čevljarjske mojstre vse Dolenjske. Leta proizvodnja je še takoj dvignila na 100.000 parov čevljev.

Po razformiranju Obutve Kranj, je pričelo novomeško čevljarstvo podjetje s samostojno distribucijo in je še naprej vključevalo čevljarjska podjetja in samostojne čevljarje v svojo proizvodnjo, dokler se ta vključena podjetja niso osamosvojila. Podjetje je vključevalo vedno več delovne sile. Obratovni prostori so spet postali pretežni, zlasti ker se je močno povečal strojni park. Uprava podjetja je resno premišljevala, kako temu odpraviti, vendar brez uspeha, ker mizarstvo, ki je bilo v pritličju iste stavbe, še ni bilo dogradilo svojih delavnic.

Nenanadna požarna nesreča pa je zadevo pospešila. V največ-

Manifestacija DELAVSKIH PRAVIC

Ne le pri nas, tudi po vsem svetu praznuje delovno ljudstvo 1. maj kot svoj praznik: v deželah, kjer je delovno ljudstvo prevzelo usodo...

lavec lahko ostalih 16 ur porabil polovico za počitek, polovico pa za kulturno življenje. Druga Internacionala je na kongresu v Parizu 1889, sklenila, da naj določen dan v letu v vseh dezelah hkrati delavci zahtevajo osemurni delavnik...

azije zatreti delavsko gibanje, sčanju delovnih ljudi, proti so samo še podžigali vztrajne upravičene delavske zahteve. Leta 1891, je 1. maja v francoskem mestu Fourmies padlo 10 žrtev, leto dni pozneje je v spopadu buržuazne žandarmerije in policije bilo ranjenih in ubitih 150 delavcev, nad 200 pa so jih postavili pred sodišče.

Vendar prvomajskih demonstracij niso mogli zadušiti. Poleg prvotne zahteve po osemurnem delavniku so te manifestacije vse bolj dobivale tudi odraz ostalih zahtev razrednega boja, to je bile so manifestacije proti izkoro-

Pri nas pričakujemo sleherni 1. maj z velikim veseljem. Takrat se navadno še bolj kot sicer spominimo, kaj nam je posebno uspelo v preteklem letu, spominimo se vsch tistih v naši domovini, ki s posebnimi uspehi gnetejo novo podobo naših mest in vasi, ki nam dajejo nove stroje in novovarne, nove ceste in nova poslopja, in ki z velikimi naporji trgajo spone zaostalosti.

Prve prvomajske manifestacije so se povsod spreminile v demonstracije proti kapitalističnemu redu. Ze po pripravah na 1. maj 1890, leta je buržuazijo spreletel strah. Mobilizirala je svoje sile: žandarmerijo, policijo in vojaštvo. V mnogih krajih so nad novoborožene delavce začeli nenadoma streljati, tako da je marsikje tekla kri. Posebno krvave so bile prve prvomajske manifestacije v Ameriki, Bur-

Za mladinski nagradni natečaj Brez žrtev ni svobode

Ob 10-letnici osvoboditve se spominjamo najrazličnejših dogodkov iz časov okupacije. Zlasti mi je v spominu divjanje okupatorjev. Navesti hočem samo en dogodek. Nekega dne leta 1944 so prišli v našo vas Nemci, ki so pobijali ljudi in požigali hiše. Prišli so tudi v našo hišo. Ker sem se jih zelo bal, sem zbežal pod peč. Nato so nas spodili iz hiše. V hiši so začeli polivati z bencinom, nato pa jo zažgali. Preden so odšli, so vsa vrata zaklenili za sabo, da ne bi mogli reševati. Vsi smo se jokali, ko smo videli, da nam gori hiša.

Ko so požigali hišo, so zbrali moje tri strice in druge moške in jih potem postrelili. Kmalu bi tudi mojega očeta, če ne bi bil ušel v gozd.

Ceprav jim je moj oče tisti dan ušel, je padel pozneje kot borec NOV. Tako se spominjam vsakokrat, kadar se učimo v zgodovinski uri, požgane hiše, katera je danes že nova. Spominjam se tudi vsakih fantov in mošk, ki so jih takrat postrelili.

Res je: brez žrtev ni svobode. Jože Florjančič, Dopolnina šola v Smihelu

Novo mesto bo dobilo ribogojnico

Davna želja ribičev novomeškega okraja je, da bi si zgradili lastno ribogojnico. Za začetek bi zadosťoval vališče, v katerem bi vzgajali plemeniti ribji zarod - salmonide (postrvi, sulce in lipane).

rođa; storilo bi še več, pa je kupovanje mladic predrago. Zato je vredno zgraditi ribogojnico, oziroma (za začetek) vališče.

Krka je vsekakor najlepša reka v Sloveniji in naravnost idealna za vodno favno, žal pa je dokaj prazna, ker jo je okupator zelo opustošil (ubijali so ribe z bombami in električnim tokom). Po vojni za to stransko vejo narodnega gospodarstva niso mogli dovolj poskrbeti, ker je bilo polno drugih res nujnih nalog za obnovo domovine. Danes pa je to že možno in tudi potrebno.

Da danes že lahko govorimo o predvideni gradnji ribogojnice, se moramo zahvaliti okrajnemu ljudskemu odboru, še posebej pa športnemu razumevanju vodstev »Novoteksa« in »Kremena«; obe podjetji s svojimi odpadnimi vodami škodujeta ribjemu zarodu v Krki. S polnim razumevanjem so vodilni tovarišči iz »Novoteksa« in »Kremena« upoštevali upravičene zahteve Ribiškega društva v Novem mestu in zagotovili primerno denarno odškodnino, ki bo porabljena kot začetni kapital pri gradnji ribogojnice.

Ribiško društvo Novo mesto se je zadnja tri leta zelo prizadevalo za razširitev ribjega zaroda.

Gradnja ribogojnice ni preprosta stvar, zlasti ne za naše društvo, ki nima v tem potrebnih izkušenj. Toda v Sloveniji imamo strokovnjake, ki nam bodo radi priskočili na pomoč. Prostor za ribogojnico ne bo težko izbrati, saj imamo več potokov, ki bi bili primerni.

Jozica Franko, ki jih je za oder pripravila. Zelimo, da bi pokazali svojo marljivost še na kakšnem drugem odru. Pa tudi v Straži naj se še večkrat predstavijo gledalcem s sličnimi predstavami. Na večernem zaključku so pozdravili tečajnice v imenu občinskega ljudskega odbora Albin Štok, v imenu kmetijske zadruge Franc ŠA, v imenu ZB Karel Treven in v imenu Zvezbe žena zadružnic Marija Tomič. Zahvalili so se tudi Fabjanu Mleni, ki je tečaj vodila, in Ivanu Franku ter tečaj Jozici, ki sta vložila moštvo za organizacijo prireditev. J. S.

Gradnja ribogojnice bo gotovo zanimala tudi naše prebivalstvo, zlasti gospodinjice, kajti cilj Ribiškega društva v Novem mestu je, da bo lahko z ribami zalagala tudi novomeški trg, saj je riba odlična hrana, posebno je cenjena postrv.

PRAZNOVANJE 1. MAJA 1938 NA JOSTU PRI KRANJU. Večina udeležencev na sliki je iz novomeškega okraja, nekaj iz Bele krajine in Kočevske, samih tovarniških in gradbenih delavcev v Kranju. Praznovanje je bilo prepovedano in so delavce zasledovali orožniki, toda eden od njih je z delavci simpatiziral in se celo slikal z njimi.

predvojni prvih majev. Kjer koli so bila večja naselja, je za 1. maj navadno večja ali manjša skupina odhitek včasih med prepevanjem, včasih pa bolj tiho in skromno na določena mesta, kjer so se spomnili nalog, ki so jih zadali delavci pred osmimi desetletji, ko so sklenili prvič praznovati 1. maj kot dan, ko naj delovni ljudje stopijo na barikade svojih pravic. Prenekateri 1. maj so prvomajské povorke pričakali policiji in žandarji in jih hoteli razganjati, da je marsikje tekla kri. Sploh je zgodovina 1. maja ena sama knjiga bojov delavskega razreda.

»Dve nevesti« in zaključek tečajev v Straži

1. maj je vedno bil v vseh dezelah barometer zrostlosti delavskega razreda. Bolj ko je bil kje delavski razred prekaljen in organiziran, v večjem obsegu so bile prvomajske manifestacije pregled borbene pripravljenosti proletariata.

BOJ ZA OSEMURNI DELAVNIK

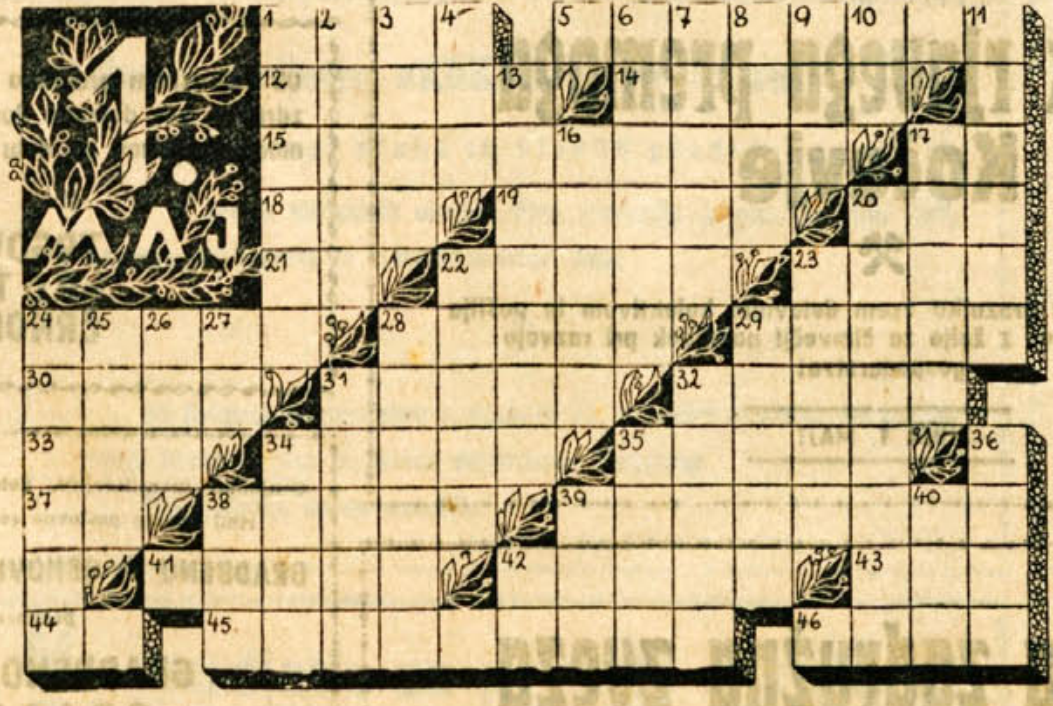
Posebno mlajšim ljudem se zdi pri nas samo po sebi razumljivo, da delajo dnevno le osem ur. Toda vedno ni bilo tako. Pred dobrimi sto leti, ko se je v Evropi začel utrjevati kapitalizem, so lastniki tovarn in delavci sami določali, koliko ur na dan morajo delavci delati. Nič posebnega ni bilo, če so delavci morali delati nepretrgoma 12, 14 in več ur. Friedrich Engels piše v svoji knjigi »Potožaji delavskega razreda v Angliji« o tej klasični kapitalistični deželi, da so v XIX. stoletju v Angliji celo otroke do desetih let zaposljevali po 10 ur. Tovarniški zakon iz leta 1854, je prepovedoval delo otrok pod devetimi leti, otroci med 9 in 13 letom so smeli delati največ 9 ur dnevno, delavniki mladine med 14 in 18 letom pa je znašal 12 ur dnevno. Za starejše delavce pa je seveda bil neomejen. Nekaj let po izdaji tega zakona je po Engelsovi knjigi bilo v Angliji spet mnogo tovarnarjev, ki so kljub temu silihi mladino delati 14 do 16 ur dnevno. Mnogo primerov pa je bilo, da so morali delavci delati nepretrgoma 30 do 40 ur. Podobno kakor v Angliji je bilo tudi v drugih dezelah.

Vododarvno: 1. Gora v Karavankah, 5. omotičen, 12. vrsta kamenine, 14. narečen, zalosten, jezen, 18. izviran, 17. začetnici slovenskega slikarja in arhitekta, 18. kratica za partizansko obveščevalno službo, 19. ustno iznašanje misli, 20. glavni števnik, 21. okrajšani veznik, 22. znojec, 23. uveda, 24. mesto v Hrvaški, 28. posoda za vodo, 29. šahovska figura (dvojina), 30. prisklednik v panju, 31. naselje Šotorov, 32. gora v Kamniških Alpah, 33. vrsta bolezni, 34. moško ime, 35. pit na univerzi, 16. prislov na vprašanje kam, 17. otok v Sredozemskem morju, 20. vaditeljica, 22. skrivna zapustitev, 23. del pohištva, 24. del stavbe, 25. aziljska dežela, 26. vrsta tekočine, 27. znak za prvo astat, 28. postave, sezname, predpisi, 29. vrsta žabe, 31. ime Gogoljevga junaka, 32. tekstil, 34. nastajajoča, miada, huda, jezna, 35. ime pisatelja Levstika, 36. vrsta zgradbe; baje-slovno bitje, 38. taborniška enota, 39. alpinistova potrebnščina, 40. osebnii zaimak, 42. veznik.

Kje so lastavice?

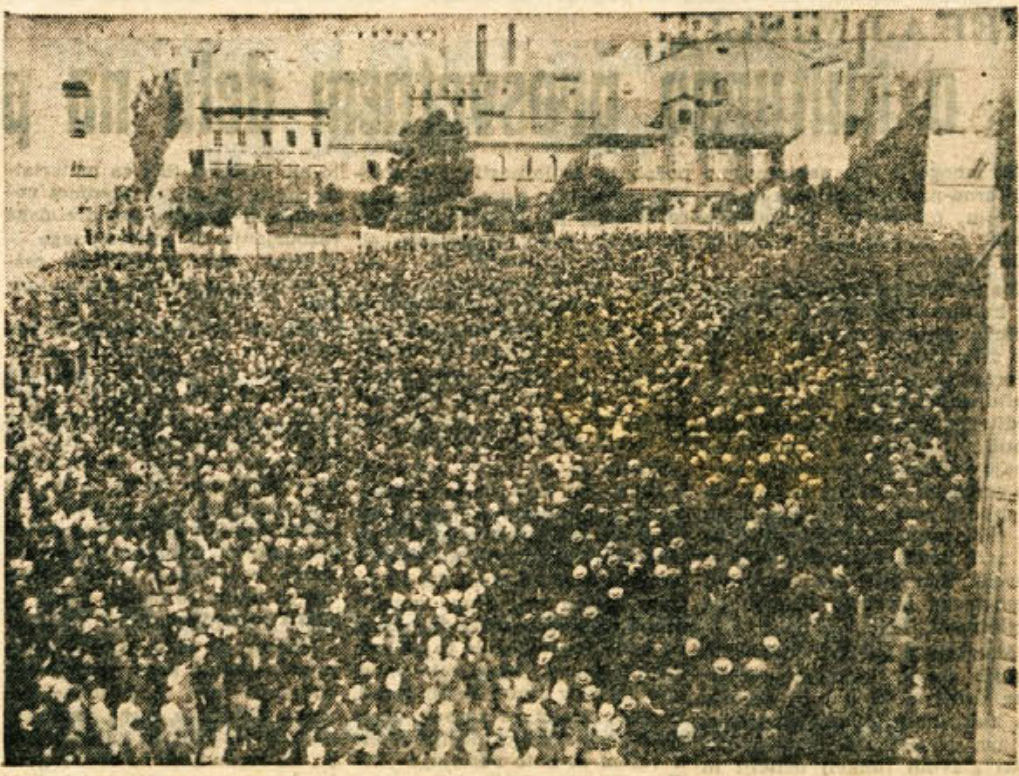
Iz Livolda pri Kočevju sporoča pisnik zanimiv pojav: Ze je konec aprila, zelenega pa pri nas v gozdu ni drugega kot smreka. Lastavice so z nas obiskale že pred tedni, a se jim je vreme poslabšalo, so in maju lastavice in kukavice nekam izginile. Kukavica se tudi pri nas še ni oglasila.

Vendar pa je navzlic slabemu in hladnemu vremenu na polje ljih vse polno ljudi, ki vozijo gnoj, orzjeje, sadijo krompir itd. Prave pomladi doslej se nismo imeli. Gotovo bodo vsaj ko se je vreme poslabšalo, so in maju lastavice in kukavice nekam izginile. Kukavica se tudi pri nas še ni oglasila.

K prazniku dela Čestita vsem svojim občanom OBČINSKI LO PREČNA

Vododarvno: 1. Gora v Karavankah, 5. omotičen, 12. vrsta kamenine, 14. narečen, zalosten, jezen, 18. izviran, 17. začetnici slovenskega slikarja in arhitekta, 18. kratica za partizansko obveščevalno službo, 19. ustno iznašanje misli, 20. glavni števnik, 21. okrajšani veznik, 22. znojec, 23. uveda, 24. mesto v Hrvaški, 28. posoda za vodo, 29. šahovska figura (dvojina), 30. prisklednik v panju, 31. naselje Šotorov, 32. gora v Kamniških Alpah, 33. vrsta bolezni, 34. moško ime, 35. pit na univerzi, 16. prislov na vprašanje kam, 17. otok v Sredozemskem morju, 20. vaditeljica, 22. skrivna zapustitev, 23. del pohištva, 24. del stavbe, 25. aziljska dežela, 26. vrsta tekočine, 27. znak za prvo astat, 28. postave, sezname, predpisi, 29. vrsta žabe, 31. ime Gogoljevga junaka, 32. tekstil, 34. nastajajoča, miada, huda, jezna, 35. ime pisatelja Levstika, 36. vrsta zgradbe; baje-slovno bitje, 38. taborniška enota, 39. alpinistova potrebnščina, 40. osebnii zaimak, 42. veznik.

1. maj pri Sv. Jakobu v Trstu leta 1902

POMLAD čas radostne sproščenosti

Le kdor nima rad otrok, bo šel brezbržno mimo njih in se ne bo veselil njihovega ne-skaljenega veselja, ki se jim bere z razgreteh rdečih lic. Vso dolgo zimo so bili tako ali drugače utesneni, zdaj, z nastopom pomladi, pa je napočil njihov čas.

Ob potoku jih kar mrgoli, mladih graditeljev. Spreminjajo strugo, urejujejo »pristanišča«, ročno tesani čolniki prevažajo stovorec lesa - vrhovih palic, v rovu je skrit zaklad - stari kovanci. Tako so zaverovani v svojo igro, da nič ne čutijo mokrote v

pač že zdavnaj pozabili na svojo mlada leta. Ne utesnjamo jih torej nekratimo jim te prostosti bolj kot je treba. Res, šola hoče svoje. Se malo pa se bo odložilo o njihovih uspehih. A kn, niso utrjeni in mogoč bi jim škodili vsak veter, če pa so razgreti v sencii ali celo na prepihu se bodo prehladili, dobili morda celo pljučnico, vnetje srednjega ušesa in slične lažje ali težje bolezni. Zelo je tudi važno, da je otrok udobno oblečen. Obleka, ki ga bo tlačala, vezala, mu bo prevelika ali prevročna, ga bo spravljala v slabo voljo, ki ji bo stresal na druge otroke in starše. V tem je lahko tudi začetek njegove ner-vozne. Upostevati moramo, da se otrok zunaj nenehno giblje, pripogiba, preskakuje, prekopicuje in pri tem ga neudobna obleka stalno ovira. Ne razumimo torej napačno, da sin nekega sukknjčia ne mara nositi, hčerka pa se prav boji, kdaj bo oblekla nerodno kri-lice. Tudi odrasli se oblečemo česar koli, zato ne prezirimo otrokovih želja in če so umestne, jim jih izpolnimo.

ušredimo otrokom čas tako, da vsaj nekaj ur dnevno prežive na prostem. Predšolske otroke pa pustimo večino dneva na prostem - seveda, če je to mogoče. Sicer jih popeljimo na sprehod in na igrišče za nekaj ur po kosilu, ko sonce najtopleje greje. Seveda moramo otroke postopoma navajati na sonce in zlasti pazimo, da niso razoglavli ter preveč ali premalo oblečeni.

H koncu pa še tole: naj nas ne premoči že mnogo daljši dan in naj otrok ne bo do trdega mraka od doma. Vsaj ob sedmih zvečer naj se njegov peter-delavnik zaključa. Kako se je razigral, razgibal, utrudil! Zato mora dovolj

čevljič, ne hladu v roke. Vse popoldne jim mine kot kratka ura... Tako ta igra, kot kurjenje ognjev po vrtovih, paša, igre po dvoriščih, sprehodi v gozdove, vse jim prinaša svojstveno radost, ki jo odrasli le težko razumemo - ker smo

Zlatorog

POZDRAVLJAMO 1. MAJ, PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA VSEGA SVETA, IN ŽELIMO MNOGO USPEHOVI!

Občinski ljudski odbor Žužemberk

Prebivalstvu svoje občine čestita k prazniku 1. MAJA OBČINSKI LO DVOR PRI ŽUŽEMBERKU

Pozdravljamo delovne kolektive, občane naše občine in vse delovno ljudstvo ter jim pošiljamo borbene pozdrave in čestitke za praznik dela 1. MAJI

NEKAJ MISLI

O kulturno prosvetnem delu na podeželju

Ze mnogo je bilo napisanega o kulturno-prosvetnem delu na podeželju, pa vendar to delo še vedno ni povsod tako, kakor bi bilo želeli.

Da so ljudje na podeželju željni kulture in prosvete, je prav gotovo stvarna ugotovitev, saj so pripravljani ob vsaki — pa čeprav še tako nekvadratni — kulturni prireditvi, napolniti prireditvene prostore do zadnjega kotička.

podobnih priložnostih pogovarjati, da bi bilo prav in koristno, če bi »dali kaj na oder« ali organizirali kako predavanje ali pripravili akademijo ali ... ali pa še takrat avtomatično prevzame te dolžnosti šola, ki ima vedno med šolsko mladino pripravljene recitatorje in deklamatorje in morda celo šolski pevski zbor, pa tudi najboljši govorniki so v šoli. Seveda, saj je to res najbolj preprosto!

Včasih se pa zgodi celo, da medtem, ko kulturno-umetniško društvo spi sladko spanje, sprejmejo ali gasilci ali mladinci ali lovci ali člani SZDL ali članice Društva žena ali člani ZB ali pa člani katere koli druge organizacije na svojem sestanku sklep, na bodo »naštudirali« to ali ono (včasih dobro, včasih zelo slabo) igrano in jo v lastni režiji igrali.

lo ali trgovina (boj za materialna sredstva) ali pa predmet nepotrebnih sporov, nepotrebnega razburjanja in nepotrebnega — večkrat celo škodljivega razpravljanja na teh in onih sestankih.

All res ni mogoče rešiti teh stvari na bolj pameten način? Ali res ni mogoče vseh teh stvari rešiti na način, ki bi koristil dvigu kulturno-prosvetne ravni ljudskih množic? Ali res ne moremo pozabiti, da kulturno prosvetno delo danes ni in ne more biti trgovina, ampak da je danes ljudska prosveta sestavni del našega izobraževalnega sistema, ki stremi k višjim ciljem kot so borba za denar, borba za »čas« in podobno?

manizma. Pri tem nikakor ne mislim, da bi moralo biti vse prosvetno delo nekak »kričav agitatorski rdeč plakat« (kakor sem nekjebral), ampak mislim pod tem pojmom reči, da bi morala biti vsa kulturno-prosvetna dejavnost rezultat vsega, kar je človeštvo ustvarilo naprednega, in rezultat socialističnih odnosov.

Nadalje bi bilo potrebno tam, kjer obstoje dobri odbori KUD, doseči to, da bi se vse kulturno in prosvetno življenje razvijalo v okviru KUD. Nesmiselno je, če se prosvetno delo v nekem kraju razbija v razne prosvetne krožke posameznih organizacij, katere včasih nimajo niti sponzorskih ljudi za vodstvo teh krožkov niti možnosti za načrtno vzgojo igralcev. Tako razbijanje ima za posledico, da se še vedno pojavljajo aa naših odrih dela, katera nimajo prav ničesar skupnega s sodobnostjo in z našo stvarnostjo.

načrtna vzgoja v prosvetno delo vključenih ljudi. Poglejmo samo primer odrskih delavcev. Koliko truda je potrebnega, da režiser usposobi svoje igralce za dober nastop. Koliko truda je potrebnega, da doseže režiser pri igralcu pravo življenje v odrsko delo, da vcepi igralcu pravilno intonacijo govora, pravičen logični podudarek pri izgovorjavi, da prežene igralcu boječnost, nerodnost v naglasu, da doseže pri igralcu pravilno mimiko in še toliko in toliko igralskih fines je potrebnih, da vseh res ni mogoče dobiti preko noči, ampak terjajo načrtnega in sistematičnega vzgojnega dela. Res pa je, da so za tako vzgojo sprejemljivi samo tisti ljudje, ki so pripravljeni samokritično prenesti vse režiserjeve pripombe in se po njih dosledno tudi ravnati.

Za svojo socialistično kulturo se moramo boriti z isto vneto, kakor smo se borili in se še borimo za zmago v političnem in gospodarskem življenju. B. Savnik

Delo PLZ v dobrepoljski dolini

Letos v januarju je občinski odbor PLZ organiziral tečaje v Vidmu, Kopoljah in Ponikvah. Tudi pri nas hočemo prebivalstvo seznaniti s sredstvi protiletalske zaštite in ga naučiti prve pomoči. S tem namenom je občinski odbor PLZ v Vidmu, Kopoljah in Ponikvah organiziral tečaje. V teh tečajih si je 275 tečajnikov pridobilo potrebnega znanja, kar so pokazali tudi izpiti, saj je bilo precej odličnih, lepo število pa prav dobrih in dobrih uspehov. Obsežni učni program in daljša učna doba terjata precej poživljenosti. Potruditi so se tudi tečajniki, ki so v zimski dobi hodili po ure daleč na tečaje. Program, ki je predpisan za te enote, so obravnavali samo teoretično. Spoznali so da bodo ure, ki so jih predsedeli na tečaju, bogato poplačane. Tečaj so imeli 9 ur na teden. Ker je teren zelo obsežen, je občinski odbor PLZ organiziral tečaje v več krajih in tako omogočil, da je več ljudi lahko prihajalo na predavanja. Na te-

Dopisujte v »Dolenjski list«

NOVOLES

Dolenjska lesna industrija NOVO MESTO Ob delavskem prazniku 1. maju pozdravljamo vse delovno ljudstvo!

s svojimi obrati: žago v Soteski, žago in parketarno v Straži in galanterijskim obratom v Novem mestu nudi odjemalcem vse vrste rezanega lesa, bukov in hrastov parket, galanterijske izdelke in zaboje. Kupuje vse vrste hlodovine po najvišjih dnevnih cenah.

Za vsa naročila in ponudbe se obračajte na komercialni oddelek podjetja Novo mesto, telefon 109

Vsem svojim gostom čestita za 1. maj in 10. obletnico osvoboditve GOSTINSKO PODJETJE ČRNOMELJ

Kmetijska zadruga ŠENTRUPERT Iskreno čestita za 1. MAJ! Mizarska zadruga ČRNOMELJ čestita vsem svojim odjemalcem k 1. MAJU in 10. obletnici osvoboditve! Opravlja vsa stavbena in pohištvena dela. Kupuje raznovrsten suh les.

Cestitamo vsem delovnim ljudem ter našim naročnikom in odjemalcem za 1. MAJ! Splošno kleparstvo ČRNOMELJ Se priporočamo!

ZADRUŽNA HRANILNICA IN POSOJILNICA NOVO MESTO Čestita svojim komitentom in poslovnim prijateljem k prazniku 1. MAJA 1955! Pozdravljamo 10. obletnico osvoboditve!

GOSTILNA »LOVSKI ROG« ČRNOMELJ Čestita vsem lovcem in svojim gostom za 1. MAJ in 10. obletnico osvoboditve!

Ob delavskem prazniku 1. MAJU čestita vsem delovnim kolektivom in svojim odjemalcem

Pekarija in slaščičarna NOVO MESTO VSAK DAN SVEŽI KRUH, PĚCIVO IN SLAŠČICE!

»PETROL« NOVO MESTO čestita vsem odjemalcem in delovnemu ljudstvu za praznik 1. MAJA! PRŔDAJAMO VSE VRSTE NAFTINIHI DERIVATŔV

»TRGOVSKO PODJETJE« TREBNJE S POSLOVALNICAMI čestita vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem in delovnim ljudem ter želi ob 1. MAJU mnogo uspehov!

Vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem in poslovnim prijateljem ob 1. maju iskreno čestita delovni kolektiv SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE ČRNOMELJ

Rudnik rjavega premoga Kočevje Čestita ob delavskem prazniku vsem delovnim kolektivom in pošilja borbene pozdrave z željo za čimvečji napredek pri razvoju gospodarstva! ZIVEL 1. MAJ!

Okrajna zadrudna zveza Novo mesto ČESTITA OB 1. MAJU VSEM DELOVNIM LJUDEMI Naš delavski praznik naj bo ponovna mobilizacija vseh sil za nadaljnjo graditev socialističnega gospodarstva in utrjevanja kmetijskega zadrudništva!

ZADRUŽNO TRGOVSKO PODJETJE ČRNOMELJ želi ob 1. maju vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem mnogo uspehov in jim iskreno čestita! Pozdravljamo 10. obletnico osvoboditve!

Ob delavskem prazniku 1. MAJU pozdravlja vse delovne ljudi in jim želi mnogo uspehov pri delu TRGOVSKO PODJETJE »POTROŠNIK« ČRNOMELJ

Čenjenim investitorjem, dobaviteljem in vsem, s katerimi imamo poslovne zveze, sporočamo, da se je GRADBENO IN OBNOVITVENO PODJETJE GOP preimenovalo v GRADBENO PODJETJE »GRADBENIK« NOVO MESTO, Gerdešičeva 6 Telefon 19 — Braslav: Gradbenik, Novo mesto DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA ŽELI OB 1. MAJU VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU OBILO USPEHOV PRI SKUPNIH NAPORIH ZA BOLŠO BODOČNOST!

**KLAVNICA IN MESNICA
CRNOMELJ**

ČESTITA VSEM
DELOVNIM LJUDEM ZA
1. MAJI

**CVELBAR MARTIN,
soboslikar, NOVO MESTO**

pošilja prvomajski po-
zdrav vsem odjemalcem
in vsem delavcem!

**NOVAK MARIJA,
gostilna, NOVO MESTO**

čestita za 1. MAJI

**KMETIJSKA ZADRUGA
DOBRNIC**

čestita
vsem svojim članom
k prazniku dela!

**Gostišče
»MAJOLKA«
MIRNA**

nudi gostom topla in
mrzla jedila, pijače naj-
boljše kvalitete in čestita
K PRAZNIKU DELA!

**Gostilna
SPRINGER - ARKO
TREBNJE**

čestita vsem svojim
gostom in želi prijeten
1. MAJI

**Steklarstvo
DOLJAK
NOVO MESTO**

čestita k prazniku
delovnega ljudstva!

**GAZVODA JOŽE,
mizar, GOTNA VAS**

čestita k prazniku 1. maja!

Živel praznik naše
socialistične
domovine
1. MAJ

**Mestno
prevoznništvo
NOVO MESTO**

**OPEKARNA
ZALOG
pri
NOVEM MESTU**

pozdravlja
ob 1. MAJU
vse svoje odjemalce!

„TOPOL“

MIZARSKO PODJETJE MIRNA

Izdeluje vse vrste pohištva kvalitetno in poceni.

OB 1. MAJU - PRAZNIKU DELA ČESTITA VSEM DELOVNEMU LJUDSTVU
DELOVNI KOLEKTIVI

TRGOVSKO PODJETJE

ŽELEZNINA

NOVO MESTO

NUDI PO NAJNIZJIH DNEVNIH CENAH ŽELEZNINSKO BLAGO, VSEH VRST
GRADBENI MATERIAL, AVTO-DELE, USNJE IN LOVSKO MUNICIJO

Oglejte si naše zaloge!

Vsem svojim odjemalcem pošilja iskrene čestitke
za delavski praznik 1. MAJ

TRGOVSKO PODJETJE

TEKSTIL

LJUBLJANA, Ciril-Metodova 3

Se priporoča!

VSEM DELOVNIM LJUDEM POŠILJA ISKRENE
PRVOMAJSKE POZDRAVE

delovni kolektiv

INDUSTRIJE OBUTVE

NOVO MESTO

„ROG“ trgovsko podjetje en gros

Novo mesto

telefon 158

Nudi v veliki izbiri — po nizkih cenah
tekstil

galanterijo

steklo

prehran.

Svojim odjemalcem čestitamo k prazniku dela!

Gradbeno podjetje »KRKA« Novo mesto

gradi nizke in visoke gradnje!

V svojih stranskih obratih Vam postreže s pleskarskimi deli,
cementnimi izdelki in soboslikarskimi deli.

Ob delavskem prazniku 1. maja in 10. obletnici osvobodilne čestita
vsem investitorjem in vsemu delovnemu ljudstvu!

Priporočamo se za naročila!

podjetje za promet s kožami,
strojili, odpad-
ki in volno.

čestita ob delav-
skem prazniku

1. maju vsem delovnim kolektivom!

DESTILACIJA IN PROMET ALKOHOLNIH PIJAČ

„DANA“ Mirna

ČESTITA OB 1. MAJU VSEM DELOVNIM LJUDEM!

Proizvajamo: pelinkovec, 45% slivovko, 45% sadjevec, mentol,
češnjev in hruškov liker, rum, malinovec in brinjevec

TRGOVINSKA ZBORNICA NOVO MESTO

ČESTITA OB PRAZNIKU DELA VSEM DELOVNEMU LJUDSTVU!

POZDRAVLJAMO 10. OBLETNICO PRAZNOVANJA 1. MAJA V SVOBODI!

Vsem svojim članom, poslovnim prijateljem in delovnim ljudem
čestita za 1. maj in želi mnogo uspehov

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

Se priporoča potrošnikom!

ZADRUŽNO TRGOVSKO PODJETJE

NOVO MESTO

Želi vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem mnogo uspehov
ob delavskem prazniku 1. maju!

Odkup živine in vseh poljskih pridelkov po najvišjih dnevnih cenah!
Zaloga piva, vina in brezalkoholnih pijač po najnižjih dnevnih cenah!

**SPLOŠNO TRGOVINSKO PODJETJE
SEMIČ**

S POSLOVALNICAMI V SEMIČU, NA POSTAJI IN V ČRMOŠNJICAH
iskreno čestita ob 1. maju vsem odjemalcem in dobaviteljem!

S svojimi prodajalnami se priporoča potrošnikom!

»TELEKOMUNIKACIJE«

obrat ŠENTJERNEJ

ČESTITA K PRAZNIKU DELA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN JIM ŽELI
NOVIH DELOVNIH ZMAGI

Izdelujemo radijske kondenzatorje in radijske upore različnih
vrednosti

Tovorni in avtobusni promet

GORJANCI

NOVO MESTO

POŠILJA VSEM DELOVNIM LJUDEM OB 1. MAJU ISKRENE
ČESTITKE IN BORBENE POZDRAVE!

90TNIKI! Z NAŠIMI AVTOBUSI UGODNO POTUJETE!
S KAMIONI PREVAŽAMO VSE VRSTE BLAGA!

DELOVNI KOLEKTIV
»KOVINAR« NOVO MESTO
 pošilja vsem delovnim kolektivom,
 vsem odjemalcem in naročnikom
 PRVOMAJSKI POZDRAVI!

iskrene čestitke
 za praznik dela!
 ☆
**KROJAŠKO
 PODJETJE
 NOVO MESTO**

**SPLOŠNO
 MIZARSTVO
 DVOR**
 čestita k prazniku
 dela vsem delovnim
 kolektivom in
 svojim odjemalcem!

Vsem občanom
 iskreno čestita
 za 1. MAJ
 OBČINSKI
 LO MIRNA
 na Dolenjskem

Zivel 1. maj – praznik delovnega ljudstva vsega
 sveta, dan borbenega pregleda sil miru, napredka
 in socializma na svetu!
 Iskrene čestitke
 ☆
**GOSTINSKA ZBORNICA
 NOVO MESTO**

**Gostilna »ROG«
 in kavarna »JELKA«
 KOČEVJE**

čestitata ob 1. MAJU vsem svojim
 gostom in se priporočata za obiski!

Vsem gasilnim društvom
 in njihovim članom
 iskrene čestitke
 za 1. MAJ!
 ☆
**OKRAJNA
 GASILSKA ZVEZA
 Novo mesto**

Pozdravljamo
 1. MAJ
 praznik
 delovnih ljudi!
 ☆
**Opekarna
 PRELESJE
 PRI ŠENTRUPERTU**

Vsem svojim odjemalcem
 čestita
 za 1. MAJ
**MESNICA
 SEMIČ**

Pozdravljamo 1. MAJ z obljubo:
 Vse za večjo storilnost dela, za krepitev delovne
 discipline, za znižanje stroškov proizvodnje in za
 boljše kakovost izdelkov!
 ☆
**Mestno mizarstvo
 Novo mesto**

**OKRAJNA ZADRUŽNA ZVEZA
 KOČEVJE**

čestita vsem delovnim ljudem, posebno
 za družnikom k delavskemu prazniku
 1. MAJU!
 PRI DVIGU KMETIJSTVA ŽELI MNOGO USPEHOVI!

Kino
**»KRKA«
 NOVO MESTO**
 ☆
 čestita
 ob 1. MAJU
 vsem svojim
 obiskovalcem

**OKRAJNA
 OBRTNA
 ZBORNICA
 v Novem mestu**
 pošilja vsem obrtnim pod-
 jetjem in zasebnim obrt-
 nikom, svojim članom,
 kakor tudi vsem delov-
 nim kolektivom iskrene
 čestitke za praznik dela
 1. MAJ!

KMETIJSKA
 ZADRUGA
ŠENTRUPERT
 s poslovalnicami
 in mesarije čestita
 svojim odjemalcem
 in dobaviteljem
 za 1. MAJ!

**TRGOVSKO PODJETJE
 GORJANCI
 ŠENTJERNEJ**
 ŽELI OB 1. MAJU VSEM SVOJIM ODJEMALCEM
 IN DELOVNIM KOLEKTIVOM MNOGO USPEHOVI!

**Gostinsko podjetje
 »RIBNICA«
 na Dolenjskem**

čestita svojim gostom za 1. MAJ in se
 priporoča!
 Vedno topla in mrzla jedila ter prvovrstne pijače!

OB 1. MAJU
 čestita
 vsem delovnim ljudem
 ☆
**MESTNI ODBOR
 RDEČEGA KRIŽA
 Novo mesto**

**KAMNOSEŠTVO
 in
 CEMENTNI IZDELKI
 NOVO MESTO**
 ☆
 Vsem
 delovnim ljudem
 iskrene čestitke
 za 1. MAJ!

☆
**TRSNICA
 IN DREVESNICA
 METLIKA**

**„Kremen“
 NOVO MESTO**
 čestita ob 1. maju vsem svojim odjemalcem in
 delovnim kolektivom!
 Nudimo Vam kremenčev pesek različnih vrst in
 kvalitet. Zahtevajte ponudbe s cenami in vzorci!

Vsem obiskovalcem – gostom Šmarjeških
 Toplic čestita ob prazniku dela

☆
**DELOVNI KOLEKTIV ZDRAVILIŠČA
 ŠMARJEŠKE TOPLICE**
 Priporočamo se za obiski!

Zidarsko
 tesarsko podjetje
»REMONT«
 Mirna na Dolenjskem
 čestita
 ob 1. MAJU
 vsem delovnim ljudem!

☆
 K prazniku dela
 čestita vsem
 delovnim kolektivom
 ☆
**ELEKTROTEHNIČNO
 PODJETJE**
 Novo mesto,
 Ragovska 2 – telefon 126

☆
**ELEKTROTEHNIČNO
 PODJETJE**
 Novo mesto,
 Ragovska 2 – telefon 126

**MESARIJA
 NOVO MESTO**
 nudi cenjenim odjemalcem kvalitetno meso, vse
 vrstne mesnih izdelkov in priznane kranjske
 klobase.
 ☆
 Vsem odjemalcem čestita za 1. maj
 in se priporoča! – Delovni kolektiv

Pozdravljamo slavne spominske dneve!
 OB 1. MAJU ČESTITAMO VSEM DELOVNIM
 LJUDEM!

**ELEKTRO
 NOVO MESTO**

Vsem odjemalcem,
 dobaviteljem
 in potrošnikom
 Iskrene čestitke
 ZA 1. MAJ!
**TRGOVSKO PODJETJE
 ŠENTRUPERT**

DELOVNI KOLEKTIV
**TELEKOMUNIKACIJE –
 obrat SEMIČ**
 čestita ob 1. maju vsemu delovnemu
 ljudstvu naše domovine!

Trgovsko podjetje **Tobak**
 Novo mesto
 s svojimi poslovalnicami čestita za delavski
 praznik 1. maj vsem delovnim kolektivom in
 svojim odjemalcem!
 ☆
 Poslužujte se naših glavnih skladišč v Novem mestu
 in Trebnjem, ki imajo stalno na zalogi najboljše sorti-
 mente tobačnih izdelkov!
 Kadilci! Poslužujte se vedno svežih cigaret v naših
 maloprodajalnicah!

K PRAZNIKU DELA ČESTITA
 VSEM SVOJIM CESTARJEM, DELAVCEM IN USLUZ-
 BENCEM TER ŽELI SE VEČ DELOVNIH USPEHOV
 ☆
**UPRAVA ZA CESTE LRS - TEHNIČNA SEKCIJA
 NOVO MESTO**

čestita
 ob 1. MAJU
 vsem delovnim ljudem!

**»KREMENICA«
 Krmelj**
 eksploatacija kremenčevega peska
 ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN
 DELOVNIM LJUDEM SIROM DOMOVINE ZA PRAZNIK
 DELA Z ŽELJO ZA CIMPREJSNJO IZGRADNJO
 NASEGA CILJA – SOCIALIZMA!

Vsem delovnim ljudem čestita ob delavskem
 prazniku 1. MAJU in jim želi mnogo uspehov
 pri delu
**SLIKARSKO-PLESKARSKO PODJETJE
 ČRNOMELJ**

Uprava
**MESTNEGA
 VODOVODA
 NOVO MESTO**
 pošilja za 1. MAJ vsem
 delovnim ljudem iskrene
 čestitke!

Praznik delovnega ljudstva vsega sveta
 pozdravlja delovni kolektiv
**Mestne hranilnice
 NOVO MESTO**

Vsem svojim članom in odjemalcem
 pošilja iskrene prvomajske pozdrave
 ☆
**KMETIJSKA
 ZADRUGA
 ČRNOMELJ**

DELOVNI KOLEKTIV
**„KLAVNICA“
 Novo mesto**
 SE PRIPOROČA ZA NADALJNJE USLUGE PODJETJEM IN GOSTILNIČARJEM
 IN OBENEM ČESTITA K DELAVSKEMU PRAZNIKU!

**BELOKRANJSKO
 GRADBENO
 PODJETJE
 ČRNOMELJ**
 čestita vsemu delovnemu ljudstvu
 domovine za delavski praznik 1. MAJ
 in 10. obletnico osvoboditve!

**KMETIJSKA ZADRUGA
 MIRNA**
 se zahvaljuje vsem svojim občanom in odjemal-
 cem za požrtvovalno delo pri dvigu zadrugištva
 in se še naprej priporoča!
 ☆
 Hkrati čestita za 1. maj!